

IX Naukowy Obóz Nauczycieli (NON) - Bukowina Tatrzańska

29.04 - 2.05.2023 r.

Uczestnicy obozu:

1. Prof. Stanisław D. Głazek
2. Regina Kostkiewicz
3. Michał Kulik
4. Dorota Wolniczak
5. Lidia Baścżyn
6. Barbara Wilińska

Dzień pierwszy 29.04.2023 r. (sobota)

Przyjazd uczestników obozu do Bukowiny Tatrzańskiej w godzinach popołudniowych.

Wieczorna dyskusja w pokoju kominkowym na temat edukacji w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji i warunków pracy dyrektorów i nauczycieli w placówkach edukacyjnych Gminy Wijewo.

Dzień drugi 30.04.2023 r. (niedziela)

I. Wykład profesora prowadzący do zastanowienia się nad sensem pracy i życia nauczycieli.

II. Profesor zaproponował sposób omówienia problemu w kolejnych krokach:

1. Co to jest moment siły lub moment obrotowy?
2. Jak powstaje język?
3. Na czym polega praca szkoły?

Pierwszym punktem spotkania było wypełnienie ankiety z trzema pytaniami:

- Co rozumiem przez moment obrotowy lub moment siły?
- Czy lepiej, żeby moje auto miało mały moment obrotowy, czy duży? Dlaczego?
- Jak duży moment obrotowy ma moje auto?

Pytania okazały się trudne i uczestnicy nie potrafili na nie odpowiedzieć.

Odpowiadanie przez doświadczenie:

Uczestnicy obozu podzielili się na dwie grupy i wykonywali doświadczenia polegające na zawieszaniu obciążników na wadze w różnych miejscach i różnych odległościach na obu ramionach wagi, aby doprowadzić ją do stanu równowagi. Po wykonaniu kilku prób uczestnicy doszli do kilku wniosków.

Wnioski grupy pierwszej:

- stan równowagi występuje, gdy równe obciążenie zawieszono jest w równych odległościach na obu ramionach,
- waga równoważy się, gdy iloczyn ilości jednakowych obciążników i odległości od środka wagi po jednej stronie jest taki sam jak po drugiej stronie,

Wniosek grupy drugiej:

- liczba śrubek razy odległość po jednej stronie musi być równa liczbie śrubek razy odległość po drugiej stronie wagi.

Dodatkowo podczas wykonywania zadania czynnym nauczycielom nasunął się wniosek dotyczący zachowania i pracy grup - grupa, która wykona szybciej zadania zaczyna się nudzić i przeszkadza, podpowiada innej grupie, zajmuje się czymś innym. Należy więc w przypadku planowania pracy w grupach podczas zajęć zadbać o dodatkowe zadania dla uczniów pracujących szybciej.

Profesor podsumował przedstawione przez grupy wnioski i podał definicję momentu siły. Jednak w odniesieniu do samochodów używa się pojęcia moment obrotowy. Jest to cecha silnika. Profesor wyjaśnił zasadę pracy silnika w samochodzie, przedstawił, co to jest moment obrotowy i jak jego wartość wpływa na działanie auta.

Uczestnicy ponownie wypełnili ankietę z tymi samymi pytaniami. Tym razem wszyscy udzielili poprawnych odpowiedzi.

Profesor przedstawił przykłady momentów obrotowych w różnych markach samochodów.

Proces powstawania treści słów z punktu pierwszego stanowił wstęp do wyjaśnienia punktu 2. **Pierwszy etap zakończył się o 14.05.**

W czasie przerwy obozowicze udali się na spacer nad strumyk w Bukowinie Tatrzańskiej. Potem wspólnie przygotowaliśmy pyszny obiad i nastąpiła chwila odpoczynku w pokoju kominkowym.

Kolejny etap wznowiliśmy o godz. 19.20. Profesor rozpoczął wykład dotyczący punktu 2, jak powstaje język? Podkreślił, że do porozumienia dochodzi wtedy, gdy mówca i słuchacz równo rozumieją wypowiedziane słowa. Metoda tworzenia języka to coś, co można nazwać przeżywaniem. Profesor przedstawił to na przykładzie poznawania nowych słów przez małe dziecko i na przykładzie poznawania słowa "moment siły" przez uczestników wykładu podczas wykonywania zadania w pierwszej części. Profesor zwrócił uwagę na to, że w porozumieniu musi istnieć przeżywanie słów w taki sam sposób. Ludzie będą rozumieli swój język, jeśli jednakowo będą pojmowali znaczenie słów występujących w tym języku.

W trzecim etapie wykładu, profesor przeszedł do rozważań nad rolą nauczyciela? Najpierw przedstawił rolę rodziców w tworzeniu języka dziecka a następnie przeszedł do roli nauczyciela w tym procesie. Nauczyciel w szkole kieruje grupą uczniów i w tym procesie poznają oni sens nowych słów. Poznają to poprzez przeżywanie, ale nie mogą

poznać w taki sposób wszystkich słów. Uczniowie przeżywają w szkole tym więcej słów, im więcej mają dobrych nauczycieli. W tym miejscu profesor przypomniał sposób poznawania słowa "pieniądze" przez uczniów szkoły podstawowej z Łysin, który opisany został przez Reginę Kostkiewicz w książce pt. "Podróż dzieci z Łysin". Rolą nauczyciela jest więc pomoc w uzupełnianiu języka dziecka o słowa dotyczące życia w społeczeństwie. W tym miejscu profesor powrócił do zadania z pierwszej części, w której przyjął rolę nauczyciela i pomógł obozowiczom uzupełnić język o nowe słowo.

W kolejnych słowach profesor zwrócił uwagę, jak brak przeżycia słowa wpływa na rozumienia znaczenia poszczególnych słów. Przedstawił to na przykładzie słowa "solidarność".

Podsumowując swój wykład profesor postawił wniosek, że przyszłość świata zależy od nauczycieli. Od tego czy nauczyciele pozwolą swoim uczniom przeżywać słowa, które będą miały wpływ na losy świata i naszą przyszłość. Jednym z najważniejszych tych słów jest słowo DEMOKRACJA.

Dziękując za uwagę, profesor zachęcił do dyskusji na ten temat. Burzliwa dyskusja zakończyła się o godzinie 21.20.

Dzień trzeci 01.05.2023 r. (poniedziałek)

Całodzienne wyjście w góry - przejście przez Kopy Sołtysie (Przednią, Pośrednią i Zadnią) na Gęsią Szyję. Widoki, jak zawsze, cudne.

Wspólne wyjście do Term Bukovina.

Wieczorne spotkanie przy rozgrzewającej pomarańczowej herbacie:

- podsumowanie wyprawy w góry,
- refleksje na temat różnic w postrzeganiu świata przez kobiety i mężczyzn,
- zaplanowanie kolejnego terminu obozu na 24-27.08.2023 r.

Dzień czwarty 02.05.2023 r. (wtorek)

Godz. 11.00 - spotkanie podsumowujące obóz.

Profesor jeszcze raz powrócił do tematu swojego pierwszego wykładu nad sensem życia nauczyciela. Podkreślił, że sens życia nauczyciela wymaga silnej motywacji. Potrzebna jest wizja dostatecznie silna i jasna, aby nie zawrócić z wybranej drogi.

Wnioski:

1. Język nabiera znaczenia w wyniku "przeżywania świata", żeby wymieniać myśli na temat świata takim, jakim jest i aby nam się lżej i "lepiej" żyło.
2. Bez znajomości treści słów nie jest możliwe porozumienie, w sprawie realnej sytuacji, a bez porozumienia nie ma pokoju, nie ma sprawiedliwości. bez znajomości słów nie ma drogi do porozumienia.

3. Znaczenie słów społecznych (nie rodzinnych) uzmysławiają dzieciom jedynie nauczyciele. Niestety tak jest w teorii. W realnym świecie nauczyciele mogliby to robić lepiej niż robią. W tym miejscu profesor zachęcił do zapoznania się z esejem D. Meier w książce pt. "Rozwój własny nauczyciela", w której posiadaniu są wszyscy uczestnicy obozu.

4. Nauczyciele poświęcają swoje życie zawodowe pracy z dziećmi i w końcu odchodzą z pracy. W systemie nic się nie zmienia, tzn. nadal uczniowie nie wykonują doświadczeń, decyduje podstawa programowa, testy i polityka ministerstwa oraz organu prowadzącego, pieniądze na życie dla nauczycieli.

5. Wybory życiowe nauczycieli:

- I. wypisuje się i zajmuje sobą na własnym podwórku np. skupia się tylko na swojej klasie,
- II. poświęciłam życie, wyrzekłam się wielu rzeczy, pracowałam, cierpiałam, odnosiłam sukcesy w pracy z dziećmi i nie dam temu zginąć.

6. Wybór II. jest wyborem nauczyciela "nie cały umrę".

Profesor zaproponował - spróbujmy spisać zbiór esejów "Moje wnioski z pracy i życia jako nauczyciel". Zachęćmy więcej osób (w rozumieniu nauczycieli z pasją) do dopisania swoich esejów i wywołajmy dyskusję na temat treści zawartych w tych esejach. Postawmy pytanie "JAK?" zacząć budować system zgodny z naszymi przeżyciami jako nauczycieli.

7. Dotychczas próby zmiany systemu nie przyniosły spodziewanych wyników.

8. Różnica w porównaniu z poprzednimi próbami: wiemy, jak pomagać dzieciom, jak tworzyć język w ich głowach, dlatego należy dawać dzieciom przeżywać pojęcia (tak, jak moment siły i przez analogię, np. rola pieniądza w "Podróż dzieci z Łysin").

9. Punkt 8. dzieje się "od dołu" a nie "od góry".

Na tym profesor zakończył swoje wystąpienie i zachęcił do dyskusji. Spotkanie zakończyło się o godz. 14.00.